

Nr 11.

Ankom till riksdagens kansli den 16 maj 1935 kl. 3 e. m.

Utlåtande, angående regleringen för budgetåret 1935/1936 av utgifterna under riksstatens elfte huvudtitel, innefattande anslagen till pensionsväsendet, utom i vad angår anslaget till allmänna indragningsstaten.

Bankoutskottet får härmed avgiva utlåtande i anledning av följande av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående regleringen av utgifterna för budgetåret 1935/1936 under riksstatens elfte huvudtitel.

Beträffande utredningen i de i utlåtandet omförmälda ärendena får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1935 (XI h. t.).

A. Civila pensionsväsendet.

1:o) **Pensionering av civila tjänst innehavare.** Under punkten 1 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att *dels* — under förutsättning att lag om användande av vissa till fonden för pensionering av civila tjänst innehavare inflytande medel antages i huvudsaklig överensstämmelse med förslag, som i särskild ordning förelägges riksdagen — till *pensionering av civila tjänst innehavare* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 2,645,000 kronor; *dels ock* medgiva, att av nämnda anslag må från och med budgetåret 1935/1936 bestridas jämväl de pensioner, som med tillämpning av lagen den 11 oktober 1907 (nr 85) angående civila tjänst innehavares rätt till pension beviljats eller beviljas tjänst innehavare vid tullverket, lotsverket samt patent- och registreringsverket.

Anslaget till pensionering av civila tjänst innehavare, som för budgetåret 1932/1933 var uppfört med ett belopp av 4,700,000 kronor, upptogs i riksdagen för budgetåret 1933/1934 med 1,900,000 kronor. Den betydande sänkning av anslagsbeloppet, som beslöts vid 1933 års riksdag, grundade sig på ett av Kungl. Maj:t i 1933 års statsverksproposition, elfte huvudtiteln, framlagt förslag om tillfällig inskränkning i dittills tillämpad fondering av till civila pensionsfonden inflytande pensionsavgifter och ränteavkastning, varigenom fondens inkomster under budgetåret 1933/1934 i dess helhet skulle användas till löpande pensionsutgifter. På förslag av Kungl. Maj:t beslöts vid 1934 års riksdag inskränkning jämväl för budgetåret 1934/1935 av den för pensionsändamål tillämpade fonderingen. I enlighet härmed uppfördes

anslaget till pensionering av civila tjänst innehavare i riksstaten för budgetåret 1934/1935 med ett belopp av 2,150,000 kronor.

Av anslaget skola bestridas kostnaderna för sådana pensioner, vilka beviljats med tillämpning av lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension. För vissa fall har emellertid, i överensstämmelse med av riksdagen fattade beslut, föreskrivits, att pensioner enligt nämnda lag skola utgå av andra medel. Sålunda utbetalas för närvarande pensionerna till tjänst innehavare vid tullverket av det under sjunde huvudtiteln upptagna ordinarie förslagsanslaget till tullverket. Vidare bestridas pensionerna till tjänst innehavare vid lotsverket samt patent- och registreringsverket av de under riksstatens tionde huvudtitel uppförda ordinarie förslagsanslagen till lots- och fyrinrättningen, respektive patent- och registreringsverket.

Till 1934 års riksdag framlades av Kungl. Maj:t förslag angående ändrad uppställning av riksstatens utgiftssida, vilket förslag biträdades av riksdagen. Förslaget innebar, bland annat, att från och med budgetåret 1935/1936 skulle de pensioner, som med tillämpning av 1907 års pensionslag beviljats eller beviljades tjänst innehavare vid tullverket, lotsverket samt patent- och registreringsverket, utgå av anslaget till pensionering av civila tjänst innehavare, samt utbetalas av statskontoret.

Det av 1934 års riksdag antagna civila tjänstepensionsreglementet, vilket gäller för befattningshavare vid nyreglerade verk, träder i kraft den 1 juli 1935. Enligt vad som förutsatts vid reglementets antagande skall pension och uppskjuten livränta, som beviljas enligt bestämmelserna i detta reglemente, utom vad angår de affärsdrivande verken samt andra verk, vilkas omkostnader i allmänhet gäldas av särskilda medel, utgå av förevarande riksstatsanslag till pensionering av civila tjänst innehavare.

Chefen för finansdepartementet har nu förordat, att den inskränkning i fonderingen av civila pensionsfondens inkomster, som genomförts för dels budgetåret 1933/1934, dels ock för löpande budgetår, skulle iakttagas jämväl för budgetåret 1935/1936. Fondens inkomstöverskott av pensionsavgifter och avkastning å fondens kapital har för nästkommande budgetår av departementschefen beräknats till 2,850,000 kronor. Därest under samma budgetår de nya bestämmelserna enligt civila tjänstepensionsreglementet *icke* skulle tillämpas, kunde nettoutgifterna anslås till 3,875,000 kronor.

Den kostnadsökning, som ikraftträdandet av civila tjänstepensionsreglementet komme att medföra för nästa budgetår, har av departementschefen approximativt uppskattats till 500,000 kronor. Med detta belopp borde det förut angivna beloppet av 3,875,000 kronor ökas. Anslaget borde då bestämmas till 4,375,000 kronor.

Genom inskränkt fondering för pensionsändamål, såvitt angår jämväl civila tjänstepensionsreglementets tillämpningsområde, skulle emellertid medelsbehovet å det anslag, varom här är fråga, kunna minskas med sammanlagt 1,730,000 kronor. Departementschefen har tillstyrkt dylik inskränkning

i fonderingen för nästkommande budgetår och i enlighet härmed föreslagit att anslaget skulle bestämmas till (4,375,000 - 1,730,000 =) 2,645,000 kronor.

För möjliggörande av angivna anordningar, vilka innebära avsteg från föreskrifterna i dels 11 § civila pensionslagen, dels ock 11 § civila pensionsreglementet, har i särskild proposition (nr 15) framlagts förslag till lag om användande under budgetåret 1935/1936 av vissa till fonden för pensionering av civila tjänst innehavare inflytande medel.

När Kungl. Maj:t i 1933 års statsverksproposition, elfte huvudtiteln, första gången framlade förslag om inskränkt fondering av till civila pensionsfonden inflytande medel, betecknades förslaget såsom en av statsfinansiella skäl betingad tillfällig anordning. Chefen för finansdepartementet framhöll, bland annat, att ett bifall till ifrågavarande förslag givetvis icke finge anses innebära något ställningstagande till spörsmålet, huruvida en fondering av pensionsavgifter i överensstämmelse med gällande regler borde för framtiden upprätthållas eller ej. I denna såväl principiellt som praktiskt betydelsefulla fråga syntes ståndpunkt icke kunna intagas utan en mera ingående utredning, vartill för det dåvarande icke varit tillfälle. Förslaget vann riksdagens bifall. Till 1934 års riksdag framlades av Kungl. Maj:t förslag av enahanda innebörd avseende det nu löpande budgetåret. Riksdagen lämnade förslaget utan erinran. I samband med framläggandet för samma års riksdag av förslaget till civilt tjänstepensionsreglemente uttalade chefen för finansdepartementet, att prövning av frågan om en fortsatt fondering av befattningshavarnas pensionsbidrag syntes lämpligen kunna anstå intill dess på dagordningen stående ytterligare spörsmål rörande pensioneringsförhållanden för statstjänstemän — i främsta rummet den militära tjänstepensioneringen samt familjepensioneringen — i sina huvudgrunder vunnit sin lösning.

Kungl. Maj:t har nu föreslagit, att i likhet med vad som skett under budgetåren 1933/1934 och 1934/1935 jämväl under nästkommande budgetår avsteg skall ske från gällande föreskrifter angående civila pensionsfonden. Den såsom en tillfällig anordning betecknade inskränkningsen i fonderingen avses sålunda att fortgå under ett tredje budgetår. Utskottet får erinra, att den militära tjänstepensionsfrågan på förslag av Kungl. Maj:t blivit avgjord vid innevarande års riksdag. Enligt utskottets mening är det önskvärt, att den år 1933 förebådade utredningen, utan avvaktan på lösningen av statstjänstemännens familjepensionsfråga, snarast verkställs, så att redan 1936 års riksdag blir i tillfälle att taga ställning till spörsmålet, huruvida det kan vara lämpligt att även i fortsättningen helt anlita befattningshavarnas pensionsbidrag och pensionsfondens avkastning för bestridande av löpande pensionsutgifter.

Vad angår det nu framlagda förslaget om beräkning av anslaget till pensionering av civila tjänst innehavare för budgetåret 1935/1936 finner utskottet sig böra tillstyrka detsamma. Icke heller finner utskottet anledning till erinran mot att från nämnda anslag hädanefter må bestridas pen-

Utskottet.

sioner till f. d. befattningshavare vid tullverket, lotsverket samt patent- och registreringsverket.

Under återopande av det anförda får utskottet — med hänvisning till att utskottet i utlåtande nr 63 denna dag tillstyrkt det genom ovannämnda proposition nr 15 framlagda lagförslaget — här hemställa, att riksdagen må

dels till pensionering av civila tjänst innehavare för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 2,645,000 kronor;

dels ock medgiva, att av nämnda anslag må från och med budgetåret 1935/1936 bestridas jämväl de pensioner, som med tillämpning av lagen den 11 oktober 1907 (nr 85) angående civila tjänst innehavares rätt till pension beviljats eller beviljas tjänst innehavare vid tullverket, lotsverket samt patent- och registreringsverket.

2:o) Avsättning till civila pensionsfonden m. m. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkterna 2—4 samt 7—15 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *avsättning till civila pensionsfonden* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 1,600,000 kronor;

b) till *förvaltningsbidrag till civilstatens änke- och pupillkassa* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 50,000 kronor;

c) *dels till pensionsreglering för f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 3,000,000 kronor;

dels ock besluta, att kostnaderna för pensionstillägg och pensionsförhöjning åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, vilka varit anställda vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk och statens domäner eller vid av nämnda verk övertagna företag eller inrättningar, skola bestridas av de medel, av vilka vederbörande verks omkostnader i övrigt täckas;

d) till *statens andel i kostnaden för pensionering av vissa överåriga extra provinsialläkare* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 18,000 kronor;

e) till *understöd till vissa f. d. anställningshavare vid sinnessjukhusen* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 40,000 kronor;

f) till *statens andel i kostnaden för pensionering av vissa överåriga lasarettsläkare* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 5,000 kronor;

g) till *bidrag till sjuksköterskors pensionering* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 400 kronor;

h) till *statens bidrag till pensionering av barnmorskor* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 1,000 kronor;

i) till *statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 400,000 kronor;

j) till *pensionering av förmän och arbetare vid statens järnvägsbyggnader samt statens vattenfallsverks byggnadsavdelning* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 125,000 kronor;

k) till *understöd åt änkor och barn efter tjänstemän vid tullverket* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 25,000 kronor;

l) till *bidrag till tullstatens enskilda pensionsinrättning* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 55,000 kronor.

3:o Bidrag till pensioneringskostnaderna för statens pensionsanstalt. Under punkten 16 har Kungl. Maj:t framlagt förslag beträffande anslag till statens pensionsanstalt ävensom till ny stat för anstalten.

För statens pensionsanstalt finnas i riksstaten två ordinarie anslag, nämligen dels ett bestämt anslag under rubriken »Bidrag till folkskollärares m. fl. pensionering», dels ock ett förslagsanslag med benämningen »Pensionsavgifter till statens pensionsanstalt». Sistnämnda anslag skall motsvara statens andel i de årsavgifter, vilka beräknats erforderliga för i tjänst varande delägare i anstalten. Anslaget till bidrag till folkskollärares m. fl. pensionering är avsett att utgöra ränta å beräknad brist i anstaltens försäkringsfond.

I syfte att begränsa utgifterna under elfte huvudtiteln har för innevarande liksom för sistförflutna budgetår anvisningen av statsmedel till statens pensionsanstalt inskränkts till ett belopp, som — jämte anstaltens övriga inkomster — beräknats erforderligt för bestridande av anstaltens löpande utgifter utan anlitan- de av dess kapitalbehållning. Nämn- da belopp, som för löpande budgetperiod uppskattats till 1,500,000 kro- nor, har såsom extra förslagsanslag uppförts å riksstaten under rubrik »Bidrag till pensioneringskostnaderna för statens pensionsanstalt». Sam-

tidigt hava de båda nyssnämnda ordinarie anslagen i riksstaten upptagits utan angivna belopp.

Chefen för finansdepartementet har ansett, att jämväl för budgetåret 1935/1936 borde medelsanvisningen till statens pensionsanstalt begränsas på sätt nyss angivits. Vid sådant förhållande borde anslag motsvarande de nuvarande ordinarie anslagen icke uppföras å riksstaten för nämnda budgetår. Däremot borde anslag anvisas, motsvarande det nuvarande extra anslaget till bidrag till pensioneringskostnaderna för statens pensionsanstalt.

I anslutning till de ändringar i uppställningen av ämbetsverkens stater, som genomföras i samband med omläggning av riksstatens utgiftssida, har Kungl. Maj:t framlagt förslag till förändrad uppställning av staten för statens pensionsanstalt, varvid staten ansetts böra uppdelas på två avdelningar, en för avlöningar och en för omkostnader.

I propositionen nr 222 till 1934 års riksdag angående rätt till tjänstepension för tjänstemän, tillhörande den civila statsförvaltningen, och för arbetare i statens tjänst förutsattes, att beträffande arbetare vid andra verk än de stora affärsdrivande verken den centrala prövningen av pensionsfrågorna skulle förläggas till statens pensionsanstalt. Beslut om anstaltens handläggning av ifrågasatt ärenden har den 7 december 1934 meddelats av Kungl. Maj:t. I propositionen framhölls, att överlämnandet till pensionsanstalten av dessa frågor givetvis skulle komma att föranleda ökning i anstaltens arbete. Innan någon erfarenhet vunnits om arbetets omfattning, kunde någon beräkning icke göras angående den personalökning hos anstalten, som kunde bli erforderlig. Kungl. Maj:t hemställde med hänsyn härtill om bemyndigande av riksdagen att under budgetåret 1934/1935 av den i ordinarie staten för statens pensionsanstalt upptagna anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare bereda medel för den förstärkning av anstaltens personal, som kunde bli erforderlig för anstaltens handläggning av pensionsärenden beträffande vissa arbetare i statens tjänst. I skrivelse den 15 juni 1934, nr 384, lämnade riksdagen Kungl. Maj:t det sålunda äskade bemyndigandet.

Statens pensionsanstalt har ifrågasatt, att Kungl. Maj:t, i likhet med vad som skett för innevarande budgetår, skulle hos riksdagen utverka ett generellt bemyndigande att av vederbörlig anslagspost bereda medel för den förstärkning av anstaltens personal, som under budgetåret 1935/1936 kunde visa sig erforderlig.

Föredragande departementschefen har, då alltjämt erfarenhet saknades, huru stor ökning i anstaltens arbete den nya uppgiften kunde komma att medföra, biträtt ämbetsverkets nyssnämnda förslag.

Statens pensionsanstalt har för budgetåret 1935/1936 beräknat anstaltens utgifter till 13,450,000 kronor och dess inkomster till 12,430,000 kronor.

Med hänsyn härtill har departementschefen ansett förevarande anslag för nästkommande budgetår böra upptagas med ett belopp av 1,000,000 kronor.

Under åberopande i tillämpliga delar av vad utskottet under punkten 1 av detta utlåtande anfört hemställer utskottet, Utskottet.
att riksdagen må

dels godkänna följande personalförteckning för statens pensionsanstalt:

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat:		
1 direktör		B 30
1 förste aktuarie		B 26
1 kamrerare		B 26
1 sekreterare, tillika ombudsman		B 26
1 aktuarie		B 21
1 kassör		B 21
1 kansliskrivare		B 11
1 förste expeditionsvakt		B 7
2 kanslibiträden		B 7;

dels godkänna följande stat för statens pensionsanstalt, att tillämpas från och med budgetåret 1935/1936:

Stat.

Avlöningar:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	69,400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämde av Kungl. Maj:t	»	7,120
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal:		
a) Grundavlöningar m. m.	»	31,780
b) Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	6,200
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	3,200
5. Dyrtidstillägg, <i>förslagsvis</i>	»	8,800

Säger för avlöningar kronor 126,500

Omkostnader:

1. <i>Expenser, förslagsvis</i>	kronor	11,000
2. Övriga utgifter:		
a) <i>Hyra, förslagsvis</i>	»	10,000
b) <i>Depositionskostnader m. m., förslagsvis</i>	»	7,000

Säger för omkostnader kronor 28,000

Summa kronor 154,500

Bankoutskottets utlåtande Nr 11.

Särskilda uppbördsmedel:

Förvaltningsbidrag från lärarinnornas pensionsanstalt	kronor	11,000
Hyresmedel	»	300
Säger för särskilda uppbördsmedel kronor		11,300
		Nettoutgift kronor 143,200;

dels till bidrag till pensioneringskostnaderna för statens pensionsanstalt för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 1,000,000 kronor;

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att under budgetåret 1935/1936, utöver den i staten för statens pensionsanstalt upptagna anslagsposten till grundavlöningar m. m. till icke-ordinarie personal, av anstaltens medel ställa till förfogande vad som må bliva erforderligt för förstärkning av anstaltens personal för handläggning av pensionsärenden beträffande vissa arbetare i statens tjänst.

4:o) Bidrag till kungl. hovkapellet pensionsinrättning m. m. Med biträdande av Kungl. Maj:ts under punkterna 17—22 samt 24—31 framställda förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) till *bidrag till kungl. hovkapellet pensionsinrättning* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 5,000 kronor;

b) till *bidrag till universitetets i Uppsala pensionsinrättning för tjänstemäns änkor och barn* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 9,000 kronor;

c) till *bidrag till pensionsinrättningen för änkor och barn efter ämbets- och tjänstemän vid universitetet i Lund* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 7,200 kronor;

d) till *bidrag till pensionering av änkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m.* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 157,276 kronor;

e) till *bidrag till pensionering av den kvinnliga lärarpersonalen vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 60,000 kronor;

f) till *tilläggs pensioner åt vissa lärarinnor vid de*

stadsunderstödda enskilda läroanstalterna för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 400,000 kronor;

g) till ersättning åt efterlevande till befattningshavare vid lotsverket, som avlidit till följd av olycksfall i tjänsten, för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 12,000 kronor;

h) till understöd åt vissa förutvarande befattningshavare vid lotsverket eller deras änkor och barn för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 15,000 kronor;

i) till bidrag till handelsflottans pensionsanstalt för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 140,000 kronor;

j) till förbättring av pensioneringen inom fjärde klassen av handelsflottans pensionsanstalt för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 31,000 kronor;

k) till förbättring av pensioneringen inom de tre första klasserna av handelsflottans pensionsanstalt för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 31,000 kronor;

l) till tilläggs pensioner under år 1935 åt pensionsstagarna vid handelsflottans pensionsanstalt för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 125,000 kronor;

m) till bidrag till förvaltningskostnaderna vid handelsflottans pensionsanstalt för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 1,500 kronor;

n) till ersättning för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig, för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 60,000 kronor.

B. Militära pensionsväsendet.

5:o) Vadstena krigsmanshuskassa. Under punkten 33 har Kungl. Maj:t framlagt förslag beträffande anslag till Vadstena krigsmanshuskassa.

Från detta anslag bestridas för närvarande utgifterna för de till Vadstena krigsmanshus sjukkasas understödstagare utgående förmånerna med undantag av dyrtidstillägg. Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med ett belopp av 1,325,000 kronor. Till anslaget har efter ingången av budgetåret 1934/1935 överförts den 1 juli 1934 förefintlig behållning av Vadstena

krigsmanshuskassas kapitaltillgångar. Från och med nämnda budgetår tillgodoföras anslaget dels kassan tillkommande ränte- och arrendemedel samt skatte- och åborättsavgifter m. m., dels ock från indelningsverkets besparingsfond samtliga årligen till fonden inflytande räntemedel. För budgetåret 1934/1935 har vidare till berörda anslag överförts av nämnda fonds kapitaltillgångar ett belopp av 100,000 kronor ävensom från invalidhusfonden ett belopp av 60,000 kronor.

Föredragande departementschefen har — under erinran, att statskontoret och arméförvaltningens civila departement efter därom av Kungl. Majt givet uppdrag inkommit med utredning angående i vilken omfattning invalidhusfonden för framtiden kunde, utöver vad tidigare skett, bidra till kostnaderna för understöd åt f. d. indelt manskap — anfört huvudsakligen följande:

Statskontorets och arméförvaltningens civila departements utredning gäve vid handen, att invalidhusfonden kunde i avsevärt större omfattning än vad hittills ägt rum bidra till bestridande av kostnaderna för understöd åt f. d. indelt manskap. Emot ämbetsverkens förslag beträffande storleken av ifrågavarande bidrag under ett vart av budgetåren 1935/1936—1939/1940 hade departementschefen icke funnit anledning till erinran. I enlighet härmed skulle för budgetåret 1935/1936 kunna från fonden tagas i anspråk ett belopp av 225,000 kronor, att tillgodoföras anslaget till Vadstena krigsmanshuskassa.

Enligt civila departementets beräkningar skulle medelsbehovet för nästkommande budgetår under nämnda anslag utgöra 1,400,000 kronor, exklusive dyrtidstillägg. Från invalidhusfonden torde såsom nyss nämnts kunna tagas i anspråk 225,000 kronor. Vissa ränte- och arrendemedel, som skulle tillföras anslaget, hade av departementet beräknats till 50,000 kronor. Anslaget torde följaktligen böra uppföras i riksstaten för budgetåret 1935/1936 med $(1,400,000 - (225,000 + 50,000) =) 1,125,000$.

I fråga om det bidrag, som för nästkommande budgetår kunde befinnas erforderligt från indelningsverkets besparingsfond, hade civila departementet beräknat detsamma till 90,000 kronor, därav 55,000 kronor avsåge underhåll och 35,000 kronor dyrtidstillägg. I enlighet med departementets förslag borde sistnämnda belopp tillgodoföras anslaget till dyrtidstillägg åt, bland andra, ifrågavarande understödstagare.

Utskottet.

I detta sammanhang får utskottet erinra om, att utskottet avgivit utlåtande, nr 36, till innevarande års riksdag i anledning av väckta motioner rörande understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt visst f. d. indelt manskap. I nämnda utlåtande hemställde utskottet, att i vissa motioner angivna f. d. indelta, vilka befunde sig i behövande omständigheter och hade en tjänstetid av mellan 15 och 18 år samt fullgjort över 400 tjänstgöringsdagar, oavsett rekryt- och underbefälsutbildningstiden, skulle tilldelas underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa, oaktat de icke tjänat för underhålls erhållande föreskriven tid. Riksdagen har bifallit vad utskottet sålunda hemställt. Utskottet hade emellertid i vederbörlig ordning inhämtat arméförvaltningens civila departements yttrande över bland andra ifrågavarande

motioner. Härvid hade civila departementet vid ett bifall till ifrågavarande motioner beräknat de därav föranledda kostnaderna under de närmaste budgetåren till 4,500 kronor för år samt ifrågasatt, att det under elfte huvudtiteln uppförda anslaget till Vadstena krigsmanshuskassa skulle för budgetåret 1935/1936 förhöjas med nämnda belopp. Till denna fråga förklarade sig utskottet vilja återkomma i sitt utlåtande över elfte huvudtiteln.

Då den utgiftsökning, som på grund av riksdagens nyssberörda beslut är att förvänta för nästkommande budgetår, är tämligen obetydlig och enär anslaget till Vadstena krigsmanshuskassa är av förslagsanslags natur, har utskottet icke ansett tillräcklig anledning föreligga att föreslå någon höjning av det av Kungl. Maj:t beräknade anslagsbeloppet. Utskottet, som icke heller i övrigt funnit skäl till erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får hemställa,

att riksdagen må
dels till Vadstena krigsmanshuskassa för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 1,125,000 kronor;
dels ock besluta, att till förslagsanslaget till Vadstena krigsmanshuskassa skola efter ingången av budgetåret 1935/1936 för samma budgetår överföras ej mindre från invalidhusfonden ett belopp av 225,000 kronor än även från indelningsverkets besparingsfond av fondens kapitaltillgångar ett belopp av 55,000 kronor.

6:o) Dyrtidstillägg åt pensionerade båtsmän och marinsoldater samt Vadstena krigsmanshuskassas understödstagare m. m. Med biträdande av Kungl. Maj:ts under punkterna 36, 41 och 47 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må
 a) *dels till dyrtidstillägg åt pensionerade båtsmän och marinsoldater samt Vadstena krigsmanshuskassas understödstagare för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 1,000,000 kronor;*
dels ock besluta, att till nämnda anslag skall under budgetåret 1935/1936 från indelningsverkets besparingsfond av fondens kapitaltillgångar överföras ett belopp av 35,000 kronor;
 b) *till bidrag till retroaktiva gratialavgifter för flaggkorpraler och högbåtsmän för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 60,000 kronor;*
 c) *till bidrag till ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 1,225,000 kronor.*

C. Gemensamma anslag.

7:o) Pensioner enligt tjänstepensionsreglementet för arbetare m. m. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkterna 49, 50 och 51 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *pensioner enligt tjänstepensionsreglementet för arbetare* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 350,000 kronor;

b) till *pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 20,000 kronor;

c) *dels till diverse pensioner och understöd m. m.* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 1,800,114 kronor;

dels ock besluta, att sådana pensioner åt tjänst innehavare vid tullverket, vilka utgå enligt bestämmelser äldre än lagen den 11 oktober 1907 (nr 85) angående civila tjänstinnehavares rätt till pension, ävensom den pension, som jämlikt beslut av 1928 års riksdag utgår till förutvarande arbetaren vid mynt- och justeringsverket Arvid Hjorth, skola från och med den 1 juli 1935 bestridas från förslagsanslaget till diverse pensioner och understöd m. m.

Redan behandlade anslag.

8:o) Kungl. Maj:t har under punkterna 23, 32, 34, 37—40 samt 42—45 av elfte huvudtiteln föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, beräkna de under ifrågavarande punkter upptagna anslagsbeloppens storlek till vissa angivna belopp. Genom proposition nr 193 framlade Kungl. Maj:t sedermera definitivt förslag till berörda anslagsavvägning. I utlåtande nr 48 har utskottet tagit ställning till nämnda förslag, och riksdagen har bifallit vad utskottet i detta utlåtande hemställt; varom utskottet härigenom velat

erinra.

Uppskjutna frågor.

9:o) Beträffande Kungl. Maj:ts under punkterna 5, 6, 35 och 46 framställda förslag i fråga om dyrtidstillägg åt f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, åt pensionsberättigade änkor och barn efter civila befattningshavare i statens tjänst, åt f. d. militära befattningshavare samt åt pensionsberättigade änkor och barn efter militära befattningshavare kommer utskottet framdeles att avgiva utlåtande; vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 16 maj 1935.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendens slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerberg, Lindgren, Lindley, Ernfors, Hansén, Ström i Lidköping*, Ehrnberg och Bodin; dock att herr Hansén icke deltagit i behandlingen av punkterna 5:o) och 6:o) a) samt herr Ehrnberg icke i behandlingen av punkterna 1:o—4:o) samt 6:o) b)—7:o), varemot herr Berling deltagit i behandlingen av punkterna 1:o), 2:o) a) och 3:o) i stället för herr Ström i Lidköping och herr Nilsson i Mölnadal i behandlingen av punkterna 5:o) och 6:o) a) i stället för herr Åkerberg;

från andra kammaren: herrar Leffler, Bäcklund*, Laurén*, Lovén, K. A. Westman, Paulsen*, Johansson i Sollefteå* och Hilding; dock att herr Hilding icke deltagit i behandlingen av punkterna 1:o), 2:o) a), 3:o), 5:o och 6:o) a), varemot herr Andersson i Falckenberg deltagit i behandlingen av punkterna 2:o) b)—l), 4:o), 6:o) b) och c) samt 7:o) i stället för herr Lovén, herr Severin i behandlingen av punkterna 1:o), 2:o) a) och 3:o) i stället för herr Bäcklund, herr Westerdahl i behandlingen av punkterna 1:o), 2:o) a) och 3:o) i stället för herr Leffler samt herr Elmroth* i behandlingen av punkterna 5:o) och 6:o) a) i stället för herr Lovén.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

vid punkten 1:o): av herrar Lindgren, Ernfors och Hansén.